

İLKOKUL 4. SINIFLARDA ÖĞRENCİLERİN İNTERNET KULLANIMINA İLİŞKİN AİLE GÖRÜŞLERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Evaluation Of Parents Views Of Primary School 4th Grade Students On Internet Usage

Ceyhan AYTAÇ

Amasya Üniversitesi, SBE Yüksek Lisans Öğrencisi, Amasya/Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-2458-1690>

Prof. Dr. Ahmet ÜSTÜN

Amasya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Amasya/Türkiye

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2457-5381>

ÖZET

İlkokul 4. sınıfta eğitim öğretim gören öğrencilerin interneti kullanması ile ilgili olarak ailelerin görüş ve düşüncelerini değerlendirmek üzere yapılan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma yöntemi kullanılan bu çalışmada tipik durum örnekleme kullanılmıştır. Örnekleme bölgenin genel olarak gelir seviyesi orta seviyede olan ailelerin çocuklarının eğitim-öğretim gördüğü Amasya'nın Suluova ilçesinde bulunan TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulundan 8 öğrenci velisi katılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, beş açık uçlu sorudan oluşan yarı yapılandırılmış mülakat sorularının dördüncü sınıf öğrenci velileri ile yapılan görüşmeler sonucu elde edilmiştir. Yapılan araştırma sonucu elde edilen veriler betimsel olarak analiz edilmiştir. Bu araştırma sonucunda velilerin, ilkokullarda internetin kullanılmasının önemini vurguladıkları sonucu ortaya çıkmaktadır. Velilere göre öğrenciler interneti daha çok derslerle ilgili çalışmalar yapmak ve araştırma yapmak, oyun oynamak ve sosyal medyada sohbet etmek amacıyla kullandıkları ortaya çıkmaktadır. Aynı zamanda öğrenci velileri ile yapılan araştırmada, okullarda internet kullanımının yararları ve internetin doğru kullanımı hakkında öğrencilerle gerekli çalışmaların yapılması, interneti kullanabilecekleri sınıfların oluşturulması ve internet kullanımında hangi sitelere girilmesi gerektiği konusunda gerekli yönlendirmelerin yapılması gerektiği sonucu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: İlkokul, internet, öğretmen, öğrenci, veli.

ABSTRACT

The purpose of this study is to evaluate the parents' opinions about the internet usage of the students who are educated in the 4th grade of primary school and qualitative research method has been adopted. In this context, a typical case sampling technique was used in the present study. The sample was consisted of 8 middle class parents who have similar socio-economic and cultural background and whose children study in TOKİ Çelebi Mehmet Primary School in Suluova district of Amasya. The data of research were obtained by conducting interviews with semi-structured interview questions consisting of five open-ended questions. The analyses in the research included descriptive statistics. According to the results of the research, the vast majority of families state that they support internet use in primary schools. According to the parents, student use internet for educational, game and chat purposes. Regarding students' internet usage, families expect their classroom teachers to be informed about the benefits and correct use of the internet, to ensure that all students are used in schools, especially ICT lesson is expanded and students are directed to certain sites.

Keywords: Primary school, internet, teacher, student, parents.

1. GİRİŞ

2004–2005 öğretim yılında yenilenen eğitim öğretim programı ile öğretmenin bir lider, öğrencinin ise etkin bir şekilde eğitim öğretim sürecinde yer alması vurgulanmaktadır. Bu program doğrultusunda öğrenciler, eğitim-öğretim sürecinde öğretmen tarafından bilginin doğrudan aktarıldığı bir birey olmak yerine; bilgiye araştırma yaparak ulaşmaları ve ulaştıkları bu bilgiyi yapılandırmaları gerekmektedir. Öğrenciler için, bu süreçte bilgiyi elde etmek için başvurabilecekleri birçok eğitim-öğretim aracı bulunmakta ve günümüzde gelişen teknoloji ile birlikte bu teknolojileri de yoğun olarak kullanılmaktadırlar. Yaşadığımız bu günlerde, değişerek gelişen teknoloji ile birlikte eğitim-öğretim ortamlarının hayatın gereklerine göre ele alınarak incelenmesi ve yeniden dizayn edilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır (Akkoyunlu, 2002). Buna göre daha

verimli bir öğretim için eğitim-öğretim ortamlarının uygun hale getirilerek hazırlanması ve öğrencilerin bilgiye ulaşmasını sağlayacak, bilginin kullanılmasının ve üretilmesinin önünü açacak teknolojilerin bu sürece dâhil edilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda, öğretme-öğrenme sürecini destekleyecek en önemli teknolojik araçların başında internet gelmektedir.

Eğitim öğretim ortamlarında internetin kullanılmaya başlanmasıyla birlikte yenilenen ve uygulanmaya başlanan eğitim-öğretim programlarında da internet kullanımını ayrı başlıklar altında yer almıştır. Bu yüzden programda hem öğretmenler için hem de öğrenciler için internetin kullanımına yönelik öneriler ve gerekli yönlendirmeler yapılmaktadır.

Yenilenen eğitim öğretim programı, öğrencilerin internet üzerinden bilgiye ulaşmasını, bu bilgilerden yararlanmada ve elde edilen verilerde öğretmenlerin öğrencilere bilgiyi aktaran değil, öğrencilerin bilgiye ulaşmasında onlara rehberlik eden konumda olmasını ortaya koymaktadır. Bu nedenle programın işleyişinde; öğretmenler, öğrencilere bu süreçte rehberlik eden ve yol gösteren konumundadır. Öğrenciler ise bilgiye ulaşmak için araştırma yapan konumundadır.

İlkokullarda internet kullanımını incelendiğinde, 1. 2. ve 3. sınıflarda internet, genellikle öğretmenin kullandığı bir eğitim-öğretim aracı olarak yer almakta ve öğrencilerin bu süreçte interneti çok da kullanmadığı ortaya çıkmaktadır. Fakat bu durum 4. sınıflarda biraz daha değişmektedir. 4. sınıf öğrencilerinin interneti sıkça kullandığı görülmektedir. Bu doğrultuda, programda internetin yer almasında öğrencilerin gelişim düzeyleri dikkate alınmıştır (MEB, 2005a, MEB, 2005c, Akt: Karadağ, Yılmaz, Aktay, 2007).

İnternetin eğitim-öğretim sürecinde yer almaya başlamasıyla birlikte artık internet, öğrenciler için bilginin elde edilmesinde ve ders konularıyla ilgili araştırma yapılmasında sıkça başvurdukları bir öğrenim aracına dönüşmüştür. Bu durum, aynı zamanda öğrencilerin interneti amaç dışı kullanımlarının önünü de açmıştır. İnternetin amaç dışı kullanımının önüne geçmek için ise ailelerin ve öğrencilerin internet kullanımı ile ilgili bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Bu çalışma ile eğitim öğretim programının en önemli ayaklarından biri konumundaki ailelerin, öğrencilerin internet kullanımı ile ilgili görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Eğitim öğretimin birinci basamağında yapılacak program geliştirme ve değerlendirme çalışmalarında aile görüşleri önemli görülmektedir (Ersoy, 2007).

1.1. Problem

Öğrencilerin internet kullanımına ilişkin öğrenci velilerinin görüşlerinin değerlendirilmesi

1.1.1. Alt Problemler

- ✓ İnternet ile ilgili düşünceleriniz nelerdir?
- ✓ İnternet kullanımının yararları nelerdir açıklayabilir misiniz?
- ✓ İnternet kullanımının zararları nelerdir açıklayabilir misiniz?
- ✓ Çocuklarınızın okulda ve evde internet kullanımı ile ilgili görüşleriniz nelerdir?
- ✓ Çocuklarınızın interneti zararlı kullanmaması için ne gibi tedbirler alıyorsunuz?

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Modeli:

İlkokul 4. sınıflarda öğrenim gören öğrencilerin internet kullanımı ile ilgili aile görüşlerini incelemeyi amaçlayan bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Nitel çalışmada bireylerin olguya yönelik duygu ve düşüncelerinin, algılarının, tanımlamalarının belirlenmesi amaçlanır. Nitel araştırma yöntemi kullanılan bu çalışmanın deseni olgu bilim desenidir. Olgu bilim deseninde, herkesin farkında olduğu ancak birçoğunun ayrıntılı bilgisine sahip olunmadığı olguların araştırılarak bilgi sahibi olmayanları da bilgilendirmenin amaçlandığı bir desendir (Çepni 2005).

2.2. Örneklem

Yapılan bu çalışmada örneklem, Amasya ilinin Suluova ilçesinde bulunan TOKİ Çelebi Mehmet İlkokulu 4. sınıf öğrenci velilerinden oluşmaktadır. Örneklemde yer alacak öğrenci velilerinin belirlenmesinde araştırmanın amacına uygun olarak amaçlı örneklem seçim yöntemlerinden olan tipik durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Tipik durum örnekleme yönteminde amaç, olayı en genel şekliyle seçilen

örnekleme evrende tasvir etmektir. Bu sebeple araştırmacı önceden hazırladığı ölçütleri araştırma sırasında kullanılabilceği gibi, araştırma sırasında bu ölçütleri geliştirilebilir (Yıldırım ve şimşek, 2008). Bu araştırmada, örneklemin sečilmesinde öğrenci velilerinin öğrencilerin internet kullanımına ilişkin görüşlerinin değerlendirilmemiş olması belirlemiştir. Öđrenci velilerinin öğrencilerin internet kullanımına ilişkin yararlı ve zararlı durumlarının belirlenmesine yönelik olarak böyle bir ölçüt belirlenmiştir. Araştırmada yer alacak öğrenci velileri A, B, C, D, E, F, G ve H şeklinde kodlanmıştır. Öđrenci velilerinin demografik özellikleri Tablo I' de verilmiştir.

Tablo 1. Örneklemin Demografik Özellikleri

Velilere verilen kod	A	B	C	D	E	F	G	H
Mezuniyet(Lisans=L)	L	L	L	L	L	L	L	L
Yaş	41	47	34	45	35	43	52	38
Cinsiyet	K	E	K	E	K	K	E	E

Tablo I'de elde edilen veriler incelendiğinde örneklemin 4'ü kadın, 4'ü erkek olan öğrenci velilerinin yaş aralığının 34-52 arasında değişmekte olduğu görülmektedir. Tablo I incelendiğinde, görüşme yapılan tüm katılımcıların tamamının lisans mezunu olduğu ve internet konusunda daha fazla bilgi birikimine ve tecrübeye sahip olabileceklerini göstermektedir.

2.3 Veri Toplama Araçları

Herkes tarafından bilinen fakat birçoğu tarafından ayrıntısına sahip olunmayan olguların araştırılmasında kullanılan olgu bilim araştırmalarında öne çıkan başlıca veri toplama aracı mülakattır. Mülakat, araştırılmak istenen olgu ile ilgili bireylerin duygu ve düşüncelerinin neler olduğunu belirlemek için yapılır. Mülakat insanların gerçeğe yönelik düşüncelerinin belirlenmesinin iyi bir yollarından biridir (Ceylan Soylu, 2011). Bu araştırmada öğrenci velilerinin, öğrencilerin internet kullanımı ile ilgili düşüncelerinin belirlenmesi amaçlandığı için nitel veri toplama yöntemlerinden yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi, özel bir konuda derinlemesine soru sorma, anlaşılmayan durumlarla ilgili tekrar soru sorarak durumu daha açıklayıcı hale getirip cevapları tamamlama fırsatı sunar (Çepni, 2005).

Yarı yapılandırılmış mülakatta öğrenci velilerinin, öğrencilerinin internet kullanımına yönelik faydalı ve zararlı yönleri ile ilgili düşüncelerinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda öğrenci velilerine yönelik 5 maddeden oluşan mülakat soruları geliştirilmiştir. Uzman görüşüne başvurularak mülakat sorularının kapsam geçerliliği sağlanmıştır.

2.4 Verilerin Analizi

Nitel verilerin analizinde alanyazınında kavram ve yaklaşımlarda farklılıklar bulunmakta ve verinin nasıl analiz edileceği araştırmacıya, veriye ve çalışmanın amacına, bağlı olarak değişebilmektedir (Sözbilir, 2009). Araştırmada elde edilen verilerin analizini basit hale getirmek için Strauss ve Corbin'in (1990) önerdiği betimsel analiz tekniği uygulanmıştır (Strauss ve Corbin, 1990: 89). Altunışık, Çoşkun, Yıldırım ve Bayraktaroğlu (2010:322) betimsel analiz; analiz için bir çerçeve oluşturma, tematik çerçeveye göre verilerin işlenmesi, bulguların tanımlanması ve bulguların yorumlanması olmak üzere dört aşamadan oluştuğunu belirtmişlerdir. Verilerin betimsel analizi görüşme formunda yer alan sorular dikkate alınarak sunulmuştur. Çalışmada elde edilen veriler düzenlenerek tablolar şeklinde oluşturulmuş ve gerekli görülen yerlerde doğrudan alıntılara yer verilmiştir.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen verilerle ilgili bulgular yer verilmiştir. İlk olarak öğrenci velilerine sorulan ve görüşme formunun ilk sorusu olan internet hakkındaki görüş ve düşünceleri ile ilgili soruya verdikleri cevapları yer almaktadır.

Tablo 2. Öğrenci Velilerinin İnternet İle İlgili Düşünceleri

İkili İlişkiler	A	B	C	D	E	F	G	H
Yaşamda kolaylık	x	x	x	x	x	x	x	x
Anında iletişim	x	x	x	x	x	x	x	x
Kolay ve masrafsız	-	x	x	-	x	x	-	-
Bilđiye ulaşım ve paylaşım	x	x	-	x	-	-	x	x
Etkili öğrenme ortamı sağlama	x	-	-	x	x	x	-	-

Tablo II' de elde edilen verilere bakıldığında öğrenci velilerinin internet hakkında düşüncelerinin başında yaşamda kolaylık sağladığı ve anında iletişim sağladığı ortaya çıkmaktadır.

Görüşme formunun ilk sorusunda öğrenci velilerinin internet hakkındaki görüşleri değerlendirildiğinde yaşamda kolaylık sağladığı, dünyanın herhangi bir yeriyle anında iletişim sağladığı, bilgiye ulaşım ve paylaşımda çok etkili olduğu görülmektedir. İnternete ilişkin olarak bir veli, *“İnsanların yaşamında müthiş bir kolaylık sağlamaktadır. Bu teknoloji sayesinde insanlar dünyanın her yeriyle anında iletişim sağlayabilmekte, pek çok işini kolay ve masrafsız bir şekilde yapabilmekte, her türlü bilgiye ulaşabilmekte ve kendi düşüncelerini paylaşabilmektedir.”* biçiminde görüş bildirmiştir.

Görüşme formunun ilk sorusundan elde edilen veriler incelendiğinde internetin günlük hayatta ve öğrencilerin eğitim öğretim hayatında önemli bir yere sahip olduğu görülmektedir. Bu önem her geçen gün de artmaya, eğitim öğretimin vazgeçilmez araçlarından biri olmaya devam edecektir. Öğrencilerin bilgiye ulaşımında ve zamanı tasarruflu kullanımında ilerleyen süreçte çok fazla öne çıkacaktır bir araç haline gelecektir.

Öğrenci velilerinin internet kullanımının yararları ile ilgili soruya verdikleri cevapların detayları Tablo III' te görülmektedir.

Tablo 3. Öğrenci Velilerinin İnternet Kullanımının Yararları İle İlgili Düşünceleri

İnternet Kullanımın Yararları	A	B	C	D	E	F	G	H
Bilgiye Ulaşım	x	x	x	x	x	x	x	x
Eğlence	x	-	x	-	x	-	x	-
Sosyal İletişim	-	x	x	-	x	-	-	-
Uzaktan Eğitim	x	x	-	x	-	-	x	-

Tablo III' te yer alan veriler incelendiğinde öğrenci velilerinin internetin kullanımına ilişkin yararlarının en başında özellikle bilgiye ulaşmada çok önemli olduğunu ifade ettikleri görülmektedir. Bunun dışında eğlence, sosyal iletişim ve uzaktan eğitim gibi alanlarda da faydalı olduğu görülmektedir. İnternetin yararlarına ilişkin olarak bir veli, *“İstediğiniz bilgiye hızla ulaşmayı sağlar. Film, müzik gibi eğlenceli vakit geçirmeyi sağlar. Sosyal iletişim ağları sayesinde uzağı yakın eder.”* biçiminde görüş bildirmiştir.

İnternetin bilgiye ulaşmada öne çıktığı görülmesine rağmen öğrenciyi sosyalleşmekten de uzaklaştırdığı görülmektedir. Bu durum internetin güvenilir ortamlarda ve amacına uygun kullanılmadığında bireyselleşen bireylerin ortaya çıkmasına sebep olacaktır.

Tablo IV' te öğrenci velilerinin internet kullanımının zararları ile ilgili soruya verdikleri cevapların detayları yer almaktadır.

Tablo 4. Öğrenci Velilerinin İnternetin Zararlarına Yönelik Yaklaşımları

İnternet Kullanımın Zararları	A	B	C	D	E	F	G	H
Zamanın Boşa Kullanımı	x	x	x	x	x	x	x	x
Kötü alışkanlık	x	x	x	x	x	x	x	x
Asosyalite	-	-	-	x	x	x	-	-
Fiziki Rahatsızlık	-	x	x	x	x	-	-	-
İletişimde zayıflık	x	x	x	-	x	x	x	x

Tablo IV' te yer alan verileri incelediğimizde öğrenci velilerinin internetin kullanımına ilişkin zararlarının en başında zamanın boşa kullanımı ve kötü alışkanlıklar kazanma olduğu görülmektedir. Bunun dışında sosyalleşmekten uzaklaşma, fiziki rahatsızlık oluşturmada ve iletişimde zayıflık ortaya çıkardığı görülmektedir. İnternetin zararlarına ilişkin olarak bir veli, *“Önemli bir zaman kaybına neden olur. Sosyalleşmeyi olumsuz yönde etkiler. Zararlı siteler insanların kötü alışkanlıklar kazanmasına neden olur. İletişimi zayıflatır. İnternet bağımlılığı fiziksel rahatsızlıklara da neden olur.”* biçiminde görüş bildirmiştir.

İnternetin kullanımında ortaya çıkabilecek zararlı alışkanlıkların temelinde öğrencilerin ve ailelerin internet hakkında yeteri kadar bilgilendirilememesi, internet kullanımının aile gözetiminden kaçması, internette oynanan oyunların öğrenciler için vazgeçilmez olarak görülmesi ve zaman kavramının gerekli öneme sahip olarak görülmemesi olarak değerlendirilebilir. Bireyselleşme birlikte iletişimin de ortadan kalkması öğrencileri rehavete sürüklemektedir. İnternet kullanımının öğrenciler tarafından bilinçsiz kullanımı gelecekte hem aileye hem de topluma geri dönüşümü zor olabilecek zararlar verebilir.

Öğrenci velilerinin çocuklarının okulda ve evde internet kullanımı ile ilgili soruya verdikleri cevapların detayları Tablo V' te görülmektedir.

Tablo 5. Çocuklarınızın Okulda ve Evde İnternet Kullanımı İle İlgili Düşünceleri

Okulda ve Evde İnternet Kullanımı	A	B	C	D	E	F	G	H
Ekili Öğrenme	x	x	x	x	x	x	x	x
Kalıcı Öğrenme	x	x	x	x	x	x	x	x
Araştırma Yapma	x	x	-	-	x	-	-	x

Tablo V' te yer alan verileri incelediğimizde öğrenci velilerinin okulda ve evde internet kullanımına ilişkin düşüncelerinin başında etkili öğrenmeyi ve kalıcı öğrenmeyi sağladığı ile ilgili olduğu görülmektedir. Bunun dışında bilmedikleri konularda araştırma yapmakta oldukları da görülmektedir. İnternetin okulda ve evde kullanımına ilişkin olarak bir veli, *“Okulda öğrendikleri konulara ilişkin videoları açıyorum evde ve özellikle öğrenmediği konularda daha iyi öğrenmesine yardımcı oluyor.”* biçiminde görüş bildirmiştir.

Okulda ve evde internetin öğrenciler tarafından eğitim öğretim amaçlı kullanıldığında öğrenmenin kalıcı hale geldiği görüldükçe, öğretim programlarının içine daha çok yerleştirilecektir.

Tablo VI' da öğrencilerin interneti zararlı kullanmaması için ne gibi tedbirler aldıkları ile ilgili soruya velilerin verdikleri cevaplar özetlenmiştir.

Tablo 6. Çocuklarınızın İnterneti Zararlı Kullanmaması İçin Aldıkları Tedbirler

Veli Profili	A	B	C	D	E	F	G	H
Filtreleme	x	x	x	x	x	x	x	x
Göz Önünde Kullandırma	x	-	-	x	x	x	x	x
Güvenli İnternet Paketi	-	x	-	x	x	x	x	-
Kontrollü ve Sınırlı	x	x	x	x	x	x	x	x
Bilgilendirme	x	x	x	x	-	x	x	-

Tablo VI' da yer alan verileri incelediğimizde öğrenci velilerinin çocukların interneti zararlı kullanmasını önlemek için aldıkları tedbirlerin başında interneti kontrollü ve sınırlı kullandırılması ve filtreleme yöntemi olduğu görülmektedir. Bunun dışında göz önünde kullandırma, güvenli internet paketi ve internet konusunda bilgilendirme olduğu görülmektedir. Çocukların interneti zararlı kullanmasının önüne geçilmesi ile ilgili olarak bir veli, *“Filtreleme sistemi uyguluyoruz. Çocuklarımıza internetin faydaları ve zararlarını anlatıp bilinçli kullanmasını takip ediyoruz. Kontrollü ve sınırlı kullanmasını sağlıyoruz. Aile içi iletişimi arttıracak etkinlikler düzenliyoruz.”* biçiminde görüş bildirmiştir.

Öğrencilerin internetin zararlarından arındırılması için velilere internetin kullanımı ile ilgili eğitimler verilmesi ve konuda gerekli çalışmaların biran önce başlatılması gerekmektedir.

4. TARTIŞMA

İnternet teknolojisinin günümüzde geldiği noktaya bakıldığında hayatımızın birçok alanına giriş yaptığı, aynı zamanda kısa ve uzun süreli çoğu işimizde de bize kolaylık sağladığı görülmektedir. Bu teknoloji gereği gibi kullanıldığı zaman bizim için; zamandan tasarruf edilmesi, öğrenmenin daha etkili hale gelmesi, araştırılan bilgiye daha hızlı ulaşılması gibi pek çok faydası olduğu ortaya çıkmaktadır. Bunların yanında eğitim-öğretim sürecinde öğrenme ortamlarının düzenlenmesi, öğrenmenin daha etkili hale gelmesi, sosyal faaliyetlerin yerine getirilmesi gibi avantajlarının yanında boş zamanların internette geçirecek internete bağımlı olması gibi dezavantajları da bulunmaktadır. Öğrencilerin interneti kullanım süreci ve zamanı yönetme konusunda duyarlılıkları oldukça önemlidir. İnternete olan bağımlılık, öğrenciler için internetin olmazsa olmaz olduğu bir teknoloji haline dönüştüğü dönemde, öğrenci bütün hayatını internete göre planlayacak ve hayatını ona göre düzenleyecektir. İnternetin hem günlük hayatımızda hem de eğitim-öğretim hayatımızda daha sık yer almaya başlamasıyla birlikte öğrenciler de internette daha fazla vakit geçirmeye başlayacaklar ve bu konuda velilerin de öğrencilerin durumunu bu süreçte daha dikkatli yönetmeleri gerekecektir (Wang, Bianchi ve Raley, 2005). Ailelerin, internetin kullanımı konusunda çocuklarını etkili bir şekilde kontrol etmeleri ve internetin zararlı kullanımına yönelik önlemler almaları gerekmektedir (Eastin, Greenberg ve Hofschire, 2006). Bütün bu nedenlerden dolayı internete yönelik aile tutumunun, öğrencilerin interneti bilinçli kullanımı ve internetin zararlı kullanımı konusunda etkili olup olmadığını belirlemek önemlidir.

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Elde edilen verilere bakıldığında internetin eğitim-öğretim sürecinde kullanılmasının verimli olduğu; okullarda öğrenim amaçlı olarak internet kullanımının araştırma yapmak, bilgiye kısa sürede ve hızlı bir şekilde ulaşmak, etkili ve kalıcı öğrenmeyi pekiştirmek için önemli olduğu ortaya çıkmaktadır.

Öğrencilerin eğitim öğretimde daha başarılı olmaları için internetin günümüz şartlarında kullanmalarının gerekli olduğu ortaya çıkmaktadır. Bu gereklilik öğrencilerin bilgiye ulaşmada, araştırmalar yapmada, uygulamalı bir öğrenim gerçekleştirilmede, etkili ve kalıcı öğrenim gerçekleştirilmede ortaya çıkmaktadır. İnternetin, eğitim öğretimin bir parçası olduğu artık gizlenemez bir gerçeklik haline gelmiştir. Okulda ve evde öğrenciler için daha verimli ders ortamları oluşturulmasında yine internetin önemi ortaya çıkmaktadır.

İnternet kullanımının zararları ile ilgili olarak bağımlılığa sebep olabileceği, amacı dışında kullanılabilmesi, sağlık problemlerine sebep olabileceği ortaya çıkmaktadır. Günümüzde internetin kullanılmasının gereklilik olduğu ortaya çıktıktan sonra, öğrencileri internetin zararlarından korumak da bu süreçte bir o kadar gerekli hale gelmiştir. Özellikle internetin öğrencileri bağımlı hale getirmesinden, sosyalleşmesinin önüne geçmesinden ve sağlık sorunlarına neden olmasından sakındırmak gerekmektedir. Aksi takdirde gelecekte sosyalleşmekten uzak daha bireysel olan, internetten başka dünyası olmayan bir toplum oluşma riski vardır. Bunun önüne geçilmemesi durumunda yine sağlık problemleri ile baş başa kalmış bireyler ortaya çıkma olasılığı vardır.

Öğrencilerin interneti kullanım amaçları ile ilgili verilere bakıldığında daha çok derslerde yapılan etkinliklerin pekiştirilmesi, araştırılmak istenen bilgiye daha rahat ve hızlı bir şekilde ulaşılması ve internet üzerinden oyunlar oynanması olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin interneti kullanma amaçlarına baktığımızda günümüz öğrencilerinin de genel durumunu ortaya koymaktadır. İnterneti daha çok okullarda ve evlerde eğitsel amaçlı kullandıkları görülmektedir. Ayrıca internet üzerinde oyun oynayarak vakit geçirdiklerini, bunun yanında sosyal medyada sohbet amaçlı kullandıkları görülmektedir. İnternette özellikle oyun ve sosyal medya ile geçirilen vakitlerin uzunluğu etkili bir öğrenimin önüne de geçmektedir. Bunun önüne geçilmesi, hem veliler hem de öğrenciler için daha etkili olacaktır.

Öğrencilerin interneti zararlı kullanmasının önüne geçilmesi için özellikle internetin doğru kullanımı ve yararları hakkında öğrenciler gerekli bilgilendirmelerin yapılması, filtreleme, interneti kontrollü ve sınırlı kullanma, göz önünde kullanma ve güvenli internet paketi kullanma olduğu ortaya çıkmaktadır. Eğitim öğretimde internetin verimli kullanılmasının yanında internetin zararlarından sakındırmanın da gerekli olduğu net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Bu konuda öğrencilerin ve velilerin internet konusunda yeterli bir şekilde bilgilendirilmesi ve öğrencilerin bu süreçte gözlemlenmesi gerekmektedir.

Bu araştırma sonucu elde edilen verilere göre şu öneriler getirilebilir:

- ✓ Öğrenciler için, internet hakkında görsellerle destekli uygulamalı olarak bilgilendirme çalışmaları yapılmalıdır.
- ✓ Öğrencilerin, interneti amacına uygun olarak ve verimli bir biçimde kullanmalarına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.
- ✓ Öğrencilerin internette araştırma yapmalarını sağlamaya dönük olarak etkinlik çalışmalarına yer verilmelidir.
- ✓ İnternet kullanımıyla ilgili çalışmalarda, öğrencilerin gelişim özellikleri göz önünde bulundurulmalıdır.
- ✓ Öğrencilerin okulda öğrendikleri konulara ilişkin kalıcı öğrenmelerini sağlamak üzere evde internet destekli videolardan faydalanmaları sağlanmalıdır.
- ✓ İnternetin zararlı kullanımının önüne geçilerek öğrencilerin aile içi iletişiminin artırılması sağlanmalıdır.
- ✓ Öğrencilerin internette geçirdiği vaktin azaltılarak sosyalleşmesinin önü açılmalıdır.

Araştırmada seçilen örneklemin belirli bir bölge ile sınırlı olması, araştırmanın sonuçları açısından da bir sınırlılık olarak ele alınabilir. Bu sınırlılığı en aza indirmek için benzer araştırmalar nitel desenlerle desteklenebilir. Ayrıca daha kapsamlı sonuçlar elde etmek için araştırma grubunun genişletilmesi de değerlendirilebilir. Farklı bölgelerde bulunan okullarda öğrenim gören öğrencilerin velilerinin ele alınması, ayrıca özel okullarda eğitim öğretim gören öğrencilerin de örnekleme dâhil edilmesi ile daha genellenebilir sonuçlara götürebilir.

KAYNAKÇA

- Akkoyunlu, B. (2002). Öğretmenlerin internet kullanımı ve bu konudaki öğretmen görüşleri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 22,1-8.
- Ceylan Soylu, H.(2011). “Yaşamımızdaki Elektrik” Ünitesinde 6.Sınıf Öğrencilerinin Kavram
- Çepni, S. (2005) *Araştırma Ve Proje Çalışmalarına Giriş*, (2. Baskı), Trabzon ISBN 975-417-000-2.
- Karikatürleri Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşleri*, 2nd International Conference On New Trends In Education And Their Implications, Bildiri Kitabı, (Ss 1445-1456), Ankara
- Çepni, S. (2005) *Araştırma Ve Proje Çalışmalarına Giriş*, (2. Baskı), Trabzon ISBN 975-417-000-2.
- Eastin, M. S. Greenberg, B. S., & Hofschire, L. (2006). Parenting the internet. *Journal of Communication*, 56, 486-504.
- Ersoy, A. (2007). İlköğretim programının (1-5. sınıflar) uygulanmasına ilişkin aile görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*. 7(2), 727-763.
- Karadağ, R.; Yılmaz, F.; Aktay, S. (2006). Türkiye’de internet kafeler ve ilköğretim. <http://internet-tr.org.tr/inetconf11/bildiri/66.doc>
- Sözbilir, M. (2009). Nitel veri analizi. 02.06.2014 tarihinde <https://fenitay.files.wordpress.com/2009.02.1112-nitel-arac59ftc4b1rmada-veri-analizi.pdf> adresinden erişildi.
- Strauss, A. L. ve Corbin, J. (2007). *Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory* (3th. ed.). California: SAGE Publications.
- Wang, R., Bianchi, S. M., & Raley, S. B. (2005). Teenagers’ Internet use and family rules: A research note. *Journal of Marriage and Family*, 67(5), 1249-1258.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (6. bs.). Ankara: Seçkin Yayınevi.